

Tarda de terror al cinema Astoria

Toni Roca

Però molts anys després, a l'illa de les illes, evocaria amb una mica d'emoció i a la vegada una mica d'inquietud la tarda aquella —tarda d'hivern palmesana, cinema Astoria, vora La Rambla, tot just davant del Teatre Principal, aldarull enorme de nens i de nenes— quan sòlidament protegit per la família —ja sabeu: allò de la intimitat, la calor familiar, aire parroquial i de germanor...— vaig assistir per primera vegada a la projecció del film *Garbancito de la Mancha*, una curiosa, anecdòtica història de dibuixos animats de producció espanyola i que volia ser, encara que dubto, però, que les coses fossin portades a bon port, una mena de versió hispànica de les velles, tradicionals pel·lícules de Walt Disney.

Aleshores, potser anys cinquanta o a la vora, a les nostres cartelleres triomfaven —o a punt estaven de la seva estrena— conegudes cintes com *Bambi*, *Blancaneus*, *La Ventafocs*, *Dumbo*, *Els tres cavallers*... Pel·lícules dotades d'un important grau de por i de terror. Pel·lícules blanques per un públic

també blanc?, la veritat, no ho sé, no ho sé. Evidentment, malgrat tota la terrible publicitat que les envoltava, blanques/blanques, innocents o puríssimes, no ho eren. Massa violència, massa dramatisme, massa intencionalitat, encara que una mica amagada, solapada, eròtica, massa projecció cap a un sadisme gens discret i sí molt espectacular. Que totes aquestes sensacions i emocions es destil·laven al voltant dels films en qüestió, d'altra banda, films en realitat meravellosos i que forma absolutament part de la vida, de les nostres vides.

De tota manera, *Garbancito de la Mancha*, que no passarà amb molt de relleu a la història del cinema mundial, era, sens dubte, una altra cosa seriosament diferencial d'aquells citats clàssics integrats dins el gènere del cinema d'animació. No és d'estranyar, llavors, que la primera visió d'aquest "garbancito" produït al meu interior d'infant temorós de Déu, un clima, una geografia d'autèntic terror amb aquelles incursions terribles però emocionalment total i per on circula-

ven personatges tan divertits com Dràcula, Frankenstein, l'home llop i totes les possibles parades de monstres sortits dels estudis cinematogràfics al llarg de la història del cinema. La dimensió, l'atmosfera que es respirava aquella tarda —probablement tarda de dissabte, segons regles i preceptes de l'època i de les nostres edats respectives— al cinema Astoria fou de terror autèntic. El públic fixa la mirada a la pantalla, mentre aquelles figures assolien forma i parlar gairebé humana, traslladava a tota aquella humanitat a una mena de paradís, en principi inaccessible, on la por més desfermada, l'angoixa, l'ambientació melodramàtica i una visceralitat intensa s'escampava per tots i cadascun dels racons del local. Nirvis, crispació, crits per tot arreu, fugides i corredisses, plors i gemecs. Una pel·lícula, doncs, dura, excessivament dura tractant-se, i això que la publicitat volia interpretar perfectament tot el contrari, d'un públic que, submergit per la por, passà unes hores imaginant que terribles. Coses i casos de *Garbancito de la Mancha*. ❖

"No sóc bell. Però sota aquesta aparença hi trobaràs la flor d'un home"
Fredric March com a Mr. Hyde. *Dr. Jekyll and Mr. Hyde* (1932)